

مجله پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
دوره ۳۱ شماره ۴ زمستان ۱۳۸۸ صفحات ۲۳-۱۸

بررسی استعاره‌های زندگی در خانواده‌ی بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی و مقایسه‌ی آن با خانواده‌های سالم

حسین اسکندری: گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی تهران
رسول رضایی ملاجق: آموزش و پرورش منطقه نظرکپریزی: نویسنده رابط

E-mail: Rezayi_r@yahoo.com

حسین واحدی کوچنق: آموزش و پرورش ناحیه پنج تبریز
علی اقبالی: آموزش و پرورش استثنایی استان آذربایجان شرقی

چکیده

زمینه و اهداف: استعاره‌ی زندگی، نگرش استعاری فرد به زندگی است. هدف این پژوهش شناختن استعاره‌های زندگی و نیز کیفیت استعاره‌ها از لحاظ منفی و مثبت بودن آنها در خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی است. پژوهش حاضر انجام شد تا مشخص شود آیا خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی استعاره‌های زندگی منفی تری نسبت به خانواده‌های افراد سالم دارند یا خیر.

روش و بررسی: روش این پژوهش از نوع توصیفی-مقایسه‌ای است که طی آن تعداد ۲۰ نفر از خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی بسته در بیمارستان روانی با تعداد ۲۰ نفر از خانواده‌های افرادی که از نظر روانی سالم تشخیص داده شدند و از نظر ویژگی‌های جمعیت شناختی مشابه گروه بیمار می‌باشند، با استفاده از آزمون فن افتراق معایی آزگود مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که استعاره‌های به کار رفته توسط خانواده‌ی بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی نسبت به خانواده‌های افراد سالم ($P<0.001$) تفاوت معنی داری دارند. خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی استعاره‌های زندگی منفی تری نسبت به خانواده‌های افراد سالم دارند.

نتیجه‌گیری: وجود استعاره‌های به شکل منفی در خانواده‌این بیماران که به نوعی با بیماری ارتباط دارند، بیانگر وجود نشانه‌های خاص و شرایط خاصی است که احتمال ابتلا به بیماری را در این خانواده‌ها افزایش می‌دهد.

کلید واژه‌ها: استعاره زندگی، اسکیزوفرنی، خانواده

مقدمه

قسمتی از معنای عنصر آشنا و شناخته شده به عنصری انتقال می‌یابد که مبهم بوده و شناخت زیادی نسبت به آن وجود ندارد (۱). در استعاره زندگی نگرش استعاری فرد به زندگی مورد توجه قرار می‌گیرد (۲). در چند دهه اخیر علاقه چشمگیری به مطالعه فرایندهای زبان در روانشناسی از جمله کاربردهای استعاره و روایت، مکالمه و غیره جلب شده است. این تاکید بر زبان ناشی از نظریه‌های سازه‌گرا است (۳). مجموعه نظریه‌هایی که ایده مشترک آنها این است که همه دانش‌ها به ساختار، فرهنگ، زبان یا نظریه‌هایی که ما در مورد پدیده خاصی بکار می‌بریم، وابسته هستند (۵). اخیراً محققان به بررسی ویژگی‌های زبانی از جمله استعاره و روایت در بیماری‌های مختلف روانی (از جمله اختلالات خلقی) پرداخته‌اند (۷،۶،۳). وجه مشخصه این تحقیقات

انسان‌ها با دنیای پیچیده‌ای روبه رو هستند و تجارت عینی و انتزاعی متعددی دارند. آنها ممکن است نتوانند تجارت شان را در مرور خود، دیگران و موقعیت‌ها بطور عینی و ملموس بیان کنند. به همین دلیل از تصور و تشبیه استفاده می‌کنند. آنها برای قابل ادراک نمودن تجارت انتزاعی خود، آن را با چیزی که دیگران دقیقاً می‌شناسند، مقایسه می‌کنند. ارتباط بین این دو مفهوم عینی و انتزاعی کیفیت استعاری است (۱). استعاره کاربرد یک کلمه یا یک عبارت برای یک شیء یا یک مفهوم است که در واقع و ظاهر امر برای آن شیء به کار برده نمی‌شود و این کلمه یا عبارت برای ارائه قیاس با شیء یا مفهوم دیگر پیشنهاد می‌شود و هدف آن روش کردن مفهومی گنگ از طریق قیاس با امری واضح است (۲). در استعاره معنی از عنصری به عنصر دیگر مستقل می‌شود. یعنی تمام یا

نمونه‌گیری تصادفی ساده، تعداد ۴۰ نفر بیمار بستری با عنوان اسکیزوفرنی انتخاب شدند. با به کارگیری ملاک‌های تشخیصی DSM-IV و نیز آزمون ۹۰-SCL اشخاصی که در هر دو ملاک بیمار شناخته شدند، از نظر دسترسی و همکاری اعضای خانواده بررسی شدند. و بر این اساس، نمونه نهایی گروه بیمار مشخص گردید. در مرحله بعد، آزمون ۹۰-SCL و ملاک‌های تشخیصی DSM-IV بر روی اشخاص سالم، مشابه بیماران اجرا و از بین کسانی در این آزمون سالم شناخته شدند، گروه سالم انتخاب شد. در مرحله بعدی آزمون افتراق معنایی آزگود (استعاره زندگی) بر روی خانواده هر دو گروه اجرا گردید. مقیاس SCL-90-R پرسشنامه‌ای جهت تشخیص سلامت روانی و یکی از کاربردی ترین آزمون‌ها در زمینه‌های مختلف تشخیص و غربالگری افراد از نظر سلامت روانی می‌باشد (۱۲). این آزمون نخستین بار توسط Derogatis در سال ۱۹۵۳ تهیه و معرفی شد (۱۳). فرم تجدید نظر شده فعلی توسط Derogatis و همکاران در سال ۱۹۷۳ ارائه شد. آزمون اولین بار در ایران توسط سیاسی و فرونی ترجمه شد (۱۲). SCL-90-R یکی از پرسشنامه‌های استاندارد روان‌شناسی برای سنجش علائم اختلال روانی در افراد جامعه است (۱۴). این اینبار ۹ بعد علائم روان پزشکی (شکایات جسمانی، سوساس فکری و عملی، حساسیت بین فردی، افسردگی، اضطراب، خصومت، پرخاشگری، ترس مرضی، افکار پارانوئیدی و روان پریشی) را مورد بررسی قرار می‌دهد. آزمون حالت‌های فرد را از یک هفته پیش مورد ارزیابی قرار می‌دهد (۱۵). در ایران بررسی اعتبار همزمان MMPI و SCL-90 نشان داده است که در هر مقیاس در SCL-90 بالاترین همیستگی را با یک سازه مشابه داراست. در این پژوهش میزان همیستگی ۰/۶۱ بدست آمد که نشان‌دهنده ضریب اعتبار نسبتاً بالایی می‌باشد (۱۳). بررسی پایایی مقیاس‌ها نشان داده است که میزان آن در تمام مقیاس‌ها بالاتر از ۰/۷۰ بوده است که نشان‌دهنده پایایی بالایی است (۱۲). آزمون سنجش معنای تلویحی کلمات یا فن افتراق معنایی برای ارزیابی بر پایه واکنش عاطفی توسط Osgood در دهه ۱۹۵۰ میلادی طراحی شده است. Osgood و همکارانش پس از بررسی‌های اولیه و با به کارگیری روش تحلیل عامل هر مفهوم را پرخوردار از سه عامل ارزش، قدرت، فعالیت دانسته اند (۱۶). آزمون نیز در مورد پایایی و اعتبار این تست نشانه‌های خوب را ذکر و بررسی کرده است (۱۶). آزگود و همکاران (۲) همسانی پاسخ اکثریت آزمودنی‌های خود را به محرك‌ها دال بر اعتبار صوری و همین طور حساسیت این آزمون ذکر کردند. در خصوص پایایی، Osgood و همکاران (۱۷) در کارهای اولیه ضریب همیستگی ۰/۸۵ را ذکر کردند. در این پژوهش از فرم کوتاه یعنی ۲۰ ماده‌ای آزمون که توسط بخشی پور ترجمه شده است، استفاده گردید. آزمون از دو قسمت زندگی و خود تشکیل شده است در این پژوهش از قسمت استعاره‌های مربوط به زندگی استفاده شده است.

این است که ویژگی‌های زبانی خاص می‌توانند محیطی را برای ایجاد یک اختلال خاص فراهم سازند یا اینکه نشانگر وجود نوعی آمادگی برای ابتلا به اختلالات خاصی باشند. بر این اساس درمان های تازه‌ای نیز در این رابطه مطرح شده‌اند (۲). وجود زمینه‌های یکسان محیطی و فرهنگی در خانواده‌ها می‌تواند منجر به ویژگی‌های زبانی یکسان در اعضای آن شود. بررسی این ویژگی‌ها در خانواده‌ها می‌تواند راهگشای ما در سبب شناسی اختلال باشد (۲، ۸). نقش خانواده در تسريع رفتار مبتلا به اسکیزوفرنی اولیه هرچه باشد تحقیقات انجام شده نشان می‌دهند که در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی که بهبود یافته و از بیمارستان مرخص شده اند، بسیار مهم است. احساسات منفی ابراز شده توسط اعضای خانواده از قبیل اتفاق، خصومت و دخالت بیش از اندازه موجب بازگشت بیمار به حال اول و بستری شدن مجلد وی در بیمارستان گردیده است (۹). تحقیقات حاضر در زمینه شناخت بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی و درمان آن بیشتر بر روی نظام‌های خانوادگی این بیماران کار می‌کنند (۱۰). پارهای از مطالعات نشان می‌دهند که کودکانی که بعداً مبتلا به اسکیزوفرنی می‌شوند یا رفتار اختلال آمیزی که به نوعی نشانگر ابتلا به اسکیزوفرنی است دارند، ممکن است دارای خانواده‌هایی باشند که در آن رابطه عاطفی منفی حکم فرماست. چنین به نظر می‌رسد که روابط خانوادگی مختلف بین اعضای خانواده بیشتر از تمام جنبه‌های زندگی خانوادگی با ظهور عالیم ابتلا به اسکیزوفرنی ارتباط داشته باشد (۱۱).

آنچه می‌توان از این مطالب استنباط کرد نقش خانواده و ارتباط هیجانی درون خانواده در بیماری و نیز ارتباط استعاره‌های به کار برده شده در زندگی خانوادگی در پیدایش الگوهای خانوادگی است. لذا باید با شناخت خانواده‌های بیماران و شناخت استعاره‌های آنان، با این الگو به چالش پرداخت. و با تغییر و اصلاح آن، شیوه‌های ارتباطی نوینی درخانواده ایجاد کرد. یکی از ساز و کارهای چالش با این الگوها و ایجاد شیوه‌های ارتباطی استفاده از زبان استعاری است. با توجه به ضرورت مطرح شده، این پژوهش قصد بررسی نقش استعاره‌های زندگی در خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی در مقایسه با آزمودنی‌های سالم را دارد. همچنین پژوهش قصد دارد معین کند که آیا استعاره‌های زندگی در خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی نسبت به همیگر متفاوت است یا خیر.

مواد و روش‌ها

نمونه آماری عبارت است از: الف) گروه بیمار: شامل تعداد ۲۰ نفر (۱۰ نفر مرد و ۱۰ نفر زن) از بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی بستری در بیمارستان رازی تهران که در سال ۱۳۸۶ در حال درمان بودند به همراه خانواده این بیماران. ب) گروه کنترل: شامل تعداد ۲۰ نفر آزمودنی سالم و بهنجهار به همراه خانواده هایشان که از لحاظ ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی با خانواده‌های گروه بیمار همگن بودند. در این تحقیق ابتدا با استفاده از روش

جدول ۱: داده‌های توصیفی برای فراوانی و سن آزمودنی‌ها در دو خانواده گروه بیمار و سالم

گروه	نسبت	میانگین	انحراف معیار
خانواده بیمار	پدر	۵۷	۳/۶۷
	مادر	۵۱/۸	۲/۸۷
	خواهر	۲۶	۵/۶۱
	برادر	۲۶	۷/۴۴
	کل	۴۰/۳۵	۱۵/۳۰
خانواده سالم	پدر	۵۶	۸/۰۳
	مادر	۵۶	۶/۰۴
	خواهر	۲۸/۸	۱۰/۰۳
	برادر	۲۲	۵/۸۷
	کل	۴۰/۷	۱۷/۳۸

جدول ۲: مقدار آزمون لامبای ویلکز در تحلیل واریانس چند متغیره

آزمون	مقدار آمara آزمون	F	درجه آزادی اثر مورد بررسی	سطح معنی داری
لامبای ویلکز	۰/۰۶۳	۱۷۷/۵۶۹	۳	۳۶
۰/۰۰۱				

جدول ۳: نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای مقیاس‌های زندگی خانواده گروه سالم و گروه بیمار

منبع	مقیاس	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	سطح معنی داری
گروه	ارزش	۱۰	۱	۱۰	۰/۰۴۷
	قدرت	۲۵/۶	۱	۲۵/۶	۰/۰۰۷
	فعالیت	۱۲/۱	۱	۱۲/۱	۰/۰۶۲
خطا	ارزش	۳۸	۲۸	۸۹/۹	۲/۲۶۶
	قدرت	۳۸	۱۱۹/۵	۱۱۹/۵	۳/۱۴۵
	فعالیت	۳۸	۱۲۳/۹	۱۲۳/۹	۳/۲۶۱
کل	ارزش	۴۰	۹۲۸	۹۲۸	۴/۲۲۷
	قدرت	۴۰	۸۳۴	۸۳۴	۸/۱۴۱
	فعالیت	۴۰	۷۷۶	۷۷۶	۳/۷۱۱

جدول ۴: آزمون تحلیل واریانس یک طرفه برای استعاره زندگی خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی

عامل	تفاوت میانگین‌ها	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	سطح معنی داری
ارزش	بین گروهی	۳/۷۵	۳	۱/۲۵	۰/۷۶۱
	درون گروهی	۵۱/۲	۱۶	۳/۲	۰/۳۹۱
	کل	۵۴/۹۵	۱۹		
قدرت	بین گروهی	۲۵/۷۵	۳	۸/۰۵۸	۰/۰۱۹
	درون گروهی	۳۰/۸۰	۱۶	۱/۹۲۵	۴/۴۵۹
	کل	۵۶/۵۵	۱۹		
فعالیت	بین گروهی	۱۱/۷۵	۳	۳/۹۱۷	۱/۳۲۸
	درون گروهی	۴۷/۲	۱۶	۲/۹۵	۰/۳
	کل	۵۸/۹۵	۱۹		

در مورد خواهر برای گروه خانواده سالم ۴/۰۰ و برای خانواده بیمار ۴/۰۰ است. به غیر از مورد نسبت خواهر که میانگین‌ها با هم برابر هستند، در سایر موارد می‌توان گفت که تفاوت بین دو گروه در عامل ارزش برای استعاره زندگی مشهود است.

جدول ۲ نتایج حاصل از آزمون لامبای ویلکز را نشان می‌دهد. F مشاهده شده بیانگر تفاوت معنی‌دار دو گروه در استعاره‌های زندگی می‌باشد.

جدول ۳ نتایج تحلیل واریانس چند متغیره را برای مقیاس‌های استعاره زندگی خانواده گروه سالم و گروه بیمار نشان می‌دهد. چنانکه ملاحظه می‌شود بین عوامل ارزش ($P < 0.047$) و قدرت ($P < 0.007$)، در استعاره‌های زندگی خانواده‌های دو گروه بیمار و سالم تفاوت معنی‌دار است. در مقیاس فعالیت استعاره زندگی ($P < 0.062$) بین دو گروه تفاوت معنی‌دار نمی‌باشد. نتیجه اینکه بین دو گروه در مقیاس‌های استعاره زندگی تفاوت وجود دارد.

بنابراین می‌توان گفت که خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی استعاره‌های زندگی منفی‌تری نسبت به خانواده‌های افراد سالم دارند.

در این پژوهش همچنین تفاوت استعاره‌های زندگی در بین اعضای خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی مورد بررسی قرار گرفت.

جدول ۴ نتایج حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه را برای سه عامل ارزش، قدرت و فعالیت در استعاره زندگی بین اعضای خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی نشان می‌دهد. با توجه به نتایج جدول، مشاهده می‌شود که در عوامل ارزش و فعالیت، استعاره‌های زندگی اعضای خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. ولی عامل قدرت، در استعاره‌های زندگی اعضای خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی تفاوت معنی‌داری دارد. برای بررسی دقیق تفاوت نسبت‌ها در عامل قدرت از آزمون تعقیبی توکی استفاده شد.

نتایج آزمون تعقیبی نشان داد که بین استعاره‌های زندگی پدر نسبت به پسر تفاوت معنی‌داری وجود دارد. ولی در سایر موارد تفاوت معنی‌داری نمی‌باشد. به بیان دیگر در استعاره‌های زندگی در اعضای خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی فقط بین پدر و پسر تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

بحث

آن چه در این مقاله به آن پرداخته شد این بود که آیا خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی استعاره‌های زندگی منفی‌تری نسبت به خانواده‌های افراد سالم دارند. در مقایسه‌ای که صورت گرفت نتایج این مساله را تایید کردند. این نتیجه با یافته‌های &Brune (۱۸)، Bodenstein (۱۹)، Shulman (۲۰) و همکاران (Berricka و همکاران (۲۱) همسوئی دارد. بررسی ها نشان داده‌اند که ویژگی‌های خاص خانواده‌هایی که افراد مبتلا به اسکیزوفرنی

همچنین پرسشنامه محقق ساخته ای برای دریافت اطلاعات دموگرافیکی مانند سن، سطح تحصیلات و وضعیت تأهل توسط خود محقق طراحی شد.

تحلیل نتایج با استفاده از نرم افزار آماری SPSS صورت گرفت. با توجه به نوع پژوهش و سطوح متغیرها از روش تحلیل واریانس یک طرفه و چندعاملی استفاده شد. در این مطالعه مقدار P کمتر از ۰/۰۵ از لحاظ آماری معنی دار تلقی گردید.

یافته‌ها

در این تحقیق ۵۵٪ گروه بیمار متاهل و ۵۰٪ گروه سالم متاهل بودند و نیز از لحاظ سطح تحصیلات از گروه بیمار ۱۵٪ بی‌سواد، ۳۰٪ در سطح ابتدایی، ۴۰٪ در سطح راهنمایی و ۱۵٪ در سطح دیپلم بودند. در گروه سالم نیز ۱۰٪ بی‌سواد، ۲۵٪ در سطح ابتدایی، ۴۵٪ در سطح راهنمایی، ۱۵٪ در سطح متوسطه و ۱۵٪ در سطح دانشگاهی بود. در تحقیق سعی شد، دو گروه از لحاظ ویژگی‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن باشند. گروه بیمار میانگین سنی ۲۳/۴۵ و انحراف معیار ۳/۱ داشتند. در گروه سالم این میزان به ترتیب ۳۴/۲۵ و ۳ بود.

جدول ۱ داده‌های توصیفی برای فراوانی و سن آزمودنی‌ها را در دو خانواده گروه بیمار و سالم نشان می‌دهد. چنان‌که مشاهده می‌گردد، گروه خانواده بیمار میانگین سنی ۴۰/۳۵ سال و انحراف معیار ۱۵/۳۰ سال دارند. در گروه خانواده سالم این میزان به ترتیب ۴۰/۷ و ۱۷/۳۸ سال می‌باشد.

در عامل ارزش استعاره زندگی، میانگین نسبت پدر در گروه خانواده سالم ۵/۴۰ و در گروه خانواده بیمار ۴/۲۰ می‌باشد. در مورد مادر این میانگین‌ها به ترتیب ۴/۸۰ و ۳/۴۰ می‌باشد در مورد برادر نیز به ترتیب میانگین‌های ۴/۲۰ و ۴/۰۰ مشاهده می‌گردد. این میانگین‌ها در مورد خواهر برای گروه خانواده سالم ۵/۸۰ و برای خانواده بیمار ۴/۰۵ است. گرچه در مورد نسبت برادر، میانگین‌ها فاصله کمی نسبت به هم دارند در کل می‌توان گفت که تفاوت بین دو گروه در عامل ارزش برای استعاره زندگی مشهود است.

در عامل قدرت استعاره زندگی، میانگین نسبت پدر در گروه خانواده سالم ۶/۶۰ و در گروه خانواده بیمار ۵/۰۰ می‌باشد. در مورد مادر این میانگین‌ها به ترتیب ۵/۶۰، ۳/۴۰ می‌باشد در مورد برادر نیز به ترتیب میانگین‌های ۳/۲۰ و ۱/۸ مشاهده می‌گردد. این میانگین‌ها در مورد خواهر برای گروه خانواده سالم ۴/۴ و برای خانواده بیمار ۳/۲۰ است. در کل می‌توان گفت که تفاوت بین دو گروه در عامل قدرت بویژه برای نسبت مادر برای استعاره زندگی مشهود است.

در عامل فعالیت استعاره زندگی، میانگین پدر در گروه خانواده سالم ۵/۴۰ و در گروه خانواده بیمار ۴/۴۰ می‌باشد. در مورد مادر این میانگین‌ها به ترتیب ۳/۸۰ و ۲/۸۰ می‌باشد. در مورد برادر نیز به ترتیب میانگین‌های ۵/۰۰ و ۲/۶۰ مشاهده می‌گردد. میانگین‌ها

در این پژوهش با توجه به مشکلات مربوط به انتخاب بیماران، همکاری آنان، دسترسی به خانواده‌ها و جلب همکاری آنها امکان استفاده از حجم بالای آزمودنی میسر نگردید. توصیه می‌شود در مطالعات آتی این مساله مورد توجه قرار گیرد. با توجه به اهمیت استعاره‌های خانواده‌ها و نقش آن در بیماری توصیه می‌گردد

بررسی‌های بیشتری بر روی این مساله صورت پذیرفته و

مداخلات روان شناختی لازم برای آن تعریف گردد.

پیشنهاد می‌گردد استعاره درمانی در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی و نیز سایر اختلالات روانی صورت گیرد. ارائه و شناسایی استعاره‌های مثبت در راستای تقویت نظریه روانشناسی مثبت گردد، بررسی بیشتر نقش و اهمیت کارکردهای زبانی در ابتلا به اختلالات روانی دیگر مواردی هستند که به منظور پژوهش و بررسی بیشتر پیشنهاد می‌گرددند. با توجه به اهمیت استعاره توصیه می‌شود از مفاهیم استعاره زندگی در شناخت بافت خانواده و تعارض‌های زناشوئی استفاده گردد. همچنین مفاهیم استعاری و مفهوم استعاره خانواده برای عموم مردم آموخته شود. در بخش درمان نیز پزشکان و مشاوران می‌توانند استعاره درمانی را برای برطرف کردن هرچه بهتر مشکلات درمانی بیماران مورد توجه قرار دهند.

ترخیص شده از بیمارستان وارد آنها می‌شوند، آثار مهمی روی میزان عود بیماران دارد (۲۲).

در بررسی تفاوت استعاره‌ی زندگی در میان اعضای خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی نسبت به همدیگر، نتایج وجود تفاوت را در عامل قدرت نشان دادند. بررسی‌های بیشتر نشان داد که این تفاوت در عامل قدرت فقط بین استعاره‌های برادر و پدر معنی دار است.

نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه ذکر شد و نتیجه حاصل از پژوهش می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که استعاره‌های خاص مورد استفاده در خانواده‌های بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی در ایجاد اختلال نقش ایفا می‌کنند.

وجود مشابهت‌ها در استعاره‌های زندگی اعضای خانواده حکایت از نوعی همسویی و همانندی در استعاره این اعضا دارد. گرچه این استعاره در بین پدر و برادر تفاوت معنی دارد، در سایر موارد تفاوتی مشاهده نمی‌گردد. به نظر می‌رسد بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی نیز که یکی از اعضای این خانواده محسوب می‌شود، از چنین سبک استعاره‌ای برخوردار باشد. وجود تفاوت در استعاره‌های پدر و برادر نیز نیاز به مطالعه بیشتری دارد.

References

1. Hawkes T. *[Metaphor]*. Methuen Publishing Ltd, 1972. (Persian)
2. Naziri. G. *[The study of metaphor in increase of Cognitive-Behavioral Therapy]*. Tehran: Tehran Psychiatric Institute, 2005. (Persian)
3. Vamuska. A. *[The study of life concept means differences in depressed and healthy students]*. Rudhen: Rudhen Islamic Azad University; 2004. (Persian)
4. Goncalvess C, Paulo M. Narrative in psychotherapy The Emerging Metaphor. *Journal of clinical psychology* 1999; **155** (10): 1175-1177.
5. Prochaska J, Norcross CJ. *[Systems of psychotherapy: A transtheoretical analysis]*. 1999 3rd ed. Brooks,Cole press. (Persian)
6. Kovecses Z. *Metaphor and Emotion*. England,Cambridge University press, 2001; PP: 205-336.
7. Hamed R. *[The study of metaphor in depressed and Healthy subjects]*. Tehran: University of Rehabilitation Sciences, 2005. (Persian)
8. Khazaeli M. *[The study of group training in family of Chronic Paranoid schizophrenic patient's family in daily function adjustment]*. Tehran: Tehran Psychiatric Institute, 1993. (Persian)
9. Lef J. International variations in the diagnosis of schizophrenia. *Journal of social psychiatry* 1977; **131**: 329-338.
10. Barker P. *Working with metaphor of life and death*, www.clan-unity.co.uk.writing/ html. (Accessed April 2005).
11. Kaplan H, Sadock B. *[Comprehensive Textbook of psychiatry]*. Williams & Wilkins, 1997. (Persian)
12. Esmaili G. *[The Scl-90 Test Normalization and compare of mental health in Tehran university students]*. Tehran: Allameh Tabatabayi University; 1998. (Persian)
13. Mirzaei R. *[The assessment of SCL-90 test validity and reliability in Iran]*. MR Thesis. Tehran University, 1980. (Persian)
14. Taziki S, Besharat S, Rabiei M. The frequency of mental disorders in Gorgan medical science university students. *Journal of Gorgan medical science university*; 1995; **7**(1): 72-74. (Persian)
15. Bayani A. Mohammad Kocheki G. Investigation of Golestan teacher's mental health with SCL-90-R test. *Journal of Gorgan medical science university*; 1997; **9**(2): 39-44. (Persian)
16. Oppenheim NA. *[Questionnaire design, interviewing and attitude measuremen]*. London: Pinter; 1992. (Persian)

17. Marks MD. *Patterns of meaning in psychiatric patient's semantic differential Response in obsessive and psychopaths.* London, Oxford university press, 1965; PP: 52-54.
18. Brune M, Bodenstein L. Proverb comprehension reconsidered—theory of mind and the pragmatic use of language in schizophrenia. *Schizophrenia Research* 2005; **75**: 233– 239.
19. Shulman R. Psychotherapy with Schizophrenia": Analysis of Metaphor to Reveal Trauma and Conflict Co-published simultaneously. *Psychotherapy Patient* 1996; **9**: 75-106.
20. Subotnik KL, Nuechterlein KH, Green MF, Horan WP, Nienow TM, Ventura J, et al. Neurocognitive and social cognitive correlates of formal thought disorder in schizophrenia patients. *Schizophrenia Research* 2006; **85**: 84– 95.
21. Barricka CB, Taylor DE, Correab I. Making connections through conceptual metaphors. *Journal of experimental psychology* 2000; **21**: 612-625.
22. Leff JP, Vaughn C. *Expressed Emotion in Families.* New York, Guilford, 1985; PP: 7-25.

Archive of SID